Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
Den Haag

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.minbuza.nl

Onze referentie
BZ2633609

Bijlage(n)
-

Datum 16 november 2026
Betreft Concept-Raadsbesluiten Mandaatverlening duurzame investeringsfacilitatieakkoorden (SIFA's) van de Europese Unie met resp. Egypte en Jordanië

Geachte voorzitter,

Op 19 oktober 2026 heeft de Europese Commissie (hierna: Commissie) twee concept-Raadsbesluiten aangeboden aan de Raad, houdende de machtiging van de Commissie voor het openen van onderhandelingen met respectievelijk Egypte en Jordanië inzake een duurzaam investeringsfacilitatieakkoord (*Sustainable Investment Facilitation Agreement; SIFA),* met inbegrip van concept- onderhandelingsrichtsnoeren[1].

Gezien de inhoudelijke overeenkomsten tussen deze twee aanbevelingen voor Raadsbesluiten en de conceptonderhandelingsrichtsnoeren, zullen deze in de Raad gelijktijdig behandeld worden. Wegens de spoedige voorziene behandeling in de Raad is ervoor gekozen uw Kamer met deze brief een appreciatie te doen toekomen van beide aanbevelingen voor de Raadsbesluiten, die in plaats komt van het gebruikelijke BNC-fiche.

Deze brief is als volgt ingedeeld: eerst zal worden stilgestaan bij de inhoud van de aanbevelingen met een nadruk op doelstellingen, reikwijdte en belangrijkste beginselen voor een SIFA met respectievelijk Egypte en Jordanië; daarna wordt nader ingegaan op de kabinetsappreciatie van de voorgestelde onderhandelingsrichtsnoeren.

Essentie voorstel

In de voorliggende aanbevelingen wordt de Raad aanbevolen de Commissie te mandateren om de onderhandelingen voor SIFA's met zowel Egypte als met Jordanië te openen. Deze toekomstige SIFA's hebben tot doel een wederzijds aantrekkelijker, transparanter en voorspelbaarder investeringsklimaat te bevorderen, met als oogmerk het stimuleren van duurzame, wederzijds voordelige investeringen. Door het wegnemen van belemmeringen en het stroomlijnen van procedures moet het voor bedrijven makkelijker worden om investeringen te doen. In beide concept-Raadsbesluiten wordt in het bijzonder aandacht geschonken aan het bevorderen van onder andere het aantrekken van buitenlandse investeringen voor het midden- en kleinbedrijf.

[1] eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52026PC0575

Daarnaast wordt door de Commissie in de toelichting van de aanbevelingen benadrukt dat de SIFA's zich moeten richten op het aantrekken van directe buitenlandse investeringen die duurzame ontwikkeling bevorderen en leiden tot verantwoorde investeringen, onder meer op het terrein van arbeid, milieu en klimaat. De SIFA's zijn daarmee specifiek gericht op de bevordering van duurzame ontwikkeling, economische groei en werkgelegenheid. Tegelijkertijd dragen de SIFA's op deze manier bij aan een gunstiger investeringsklimaat in Egypte en Jordanië voor zowel Nederlandse als bedrijven in de Europese Unie (EU). Met name de afspraken over transparantie en gestroomlijnder administratieve procedures in het vergunningsproces kunnen het investeringsklimaat voor Nederlandse en EU- bedrijven in de beide landen geleidelijk verbeteren.

De Raadsbesluiten bouwen voort op de resultaten van de in verband van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) onderhandelde plurilaterale overeenkomst over investeringsfacilitatie voor ontwikkeling (IFDA) als uitkomst van het gelijknamige *Joint Statement Initiative.*

Daarnaast richt de overeenkomst zich op het verder verdiepen van de bilaterale samenwerking, met specifieke aandacht voor het bevorderen van investeringen en de uitvoering van deze overeenkomst. Daarbij kan worden gedacht aan capaciteitsopbouw ter verbetering van het investeringsklimaat en aan bemiddeling bij geschillen tussen staten.

De overeenkomst richt zich uitsluitend op de facilitering van directe buitenlandse investeringen. Er worden nadrukkelijk geen verplichtingen gecreëerd op het gebied van investeringsbescherming, geschillenbeslechting tussen investeerders en staten, markttoegang of visumprocedures voor zakelijke doeleinden. Deze onderwerpen vallen buiten de reikwijdte van dit mandaat. Zaken omtrent investeringsbescherming en geschillen tussen investeerders en staten worden geregeld in investeringsbeschermingsovereenkomsten (IBO's).

De voorziene SIFA's met Egypte en met Jordanië kunnen het wederzijdse investeringsklimaat verbeteren en de betrekkingen tussen de partijen vergemakkelijken. Hiermee wordt de samenwerking, zoals besloten in zowel de associatieovereenkomst tussen de EU en Egypte als tussen de EU en Jordanië, verder ondersteund en benut. Volgens cijfers van de Commissie bedroegen de totale buitenlandse directe investeringen tussen de EU en Egypte 37,1 miljard EUR in 2024, waarbij de totale inkomende buitenlandse directe investeringen in de EU 1,7 miljard EUR bedroegen en de totale uitgaande buitenlandse directe investeringen 35,4 miljard EUR. Voor Jordanië geldt dat de totale buitenlandse directe investeringen 3,7 miljard EUR in 2024 bedroegen.

Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

Essentie Nederlands beleid op dit terrein
Het kabinet steunt en zet in op actief EU-handelsbeleid, waarin handels- en investeringsverdragen een centrale rol vervullen. In de huidige context van mondiale geopolitieke verschuivingen biedt het instrument een mogelijkheid om naast de gebruikelijke handelsinstrumenten actief internationale partnerschappen en dialoog aan te gaan. Het kabinet zet zich daarbij in om de Nederlandse waarden, welvaart en weerbaarheid te waarborgen. Daarnaast is het een speerpunt van het kabinet om de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven in het buitenland te versterken. Daarnaast richt het kabinet zich op het verminderen van kwetsbaarheden in strategische

waardeketens en het beheersen van de risico's die voortvloeien uit geopolitieke verschuivingen. Een belangrijk middel hiertoe is het verbreden en diversifiëren van handels- en investeringspartners. Het aangaan van partnerschappen zoals SIFA's passen in dit beleid. In algemene zin zet het kabinet in op het aangaan van brede strategische partnerschappen, zoals eerder aangegeven in de Beleidsbrief Buitenlandse Zaken[2].

Egypte is voor de EU en voor Nederland bilateraal een belangrijke en strategische partner in Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Het kabinet steunt het brede strategische partnerschap tussen de EU en Egypte en moedigt in dat kader Egypte tegelijkertijd aan door te zetten met noodzakelijke hervormingen die een impact hebben op de (economische) stabiliteit op langere termijn, o.a. een aantrekkelijk investeringsklimaat, *rule of law* en mensenrechtenbescherming. Bilateraal werkt het kabinet met Egypte samen op onder meer het gebied van veiligheid en stabiliteit, migratie, landbouw, watermanagement, en kansen voor het bedrijfsleven. Expertise en kennisdeling in onder andere de sectoren water en landbouw zorgen voor een goede bilaterale band tussen Nederland en Egypte. Er zijn meerdere *Memorandum of Understanding* (MoU's) op zakelijk niveau betreffende watersamenwerking en waterstof gesloten. Kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven liggen op het vlak van (hernieuwbare) energie, water, voedselzekerheid, landbouw en financiële dienstverlening.

Met Jordanië onderhoudt Nederland uitstekende relaties. De samenwerking is zowel bilateraal op het gebied van economische ontwikkeling, water, defensie en grensbeheer, als regionaal qua opvang van vluchtelingen, humanitaire hulp en contraterrorisme. Nederlandse bedrijven zijn actief in de haven van Aqaba en er wordt gekeken naar nieuwe kansen op het gebied van water, technologie en transport. Nederland is één van de belangrijkste exportbestemmingen binnen de EU. De EU en Jordanië hebben ook een breed strategisch partnerschap gesloten waarbinnen op de diverse thema's wordt samengewerkt en de groei van private sectorsamenwerking en het stimuleren van investeringen van groot belang zijn.

Beoordeling en inzet ten aanzien van het voorstel
Het kabinet is van mening dat SIFA's een aanvulling zijn op het brede handels- en investeringsbeleid. Het kabinet staat derhalve positief tegenover de voorgestelde Raadsbesluiten over het starten van SIFA onderhandelingen met Egypte en Jordanië en de bijbehorende richtsnoeren. SIFA's kunnen worden gezien als een mogelijkheid om internationale partnerschappen uit te breiden en het concurrentievermogen en de kansen van Nederlandse bedrijven in het buitenland te versterken. De manier waarop SIFA's dat beogen te doen, sluit aan bij de inzet van het kabinet.

De voorgestelde inzet ter verdieping van internationale partnerschappen past binnen de Nederlandse ambitie om handels- en investeringsrelaties te benutten voor economische groei, innovatie en verduurzaming. Daarbij acht het kabinet het van belang dat nieuwe initiatieven bijdragen aan het verbeteren van de toegang tot investeringsmogelijkheden voor Nederlandse ondernemers, onder gelijktijdige bevordering van duurzame ontwikkeling en stabiliteit in partnerlanden.
Het is wenselijk dat het instrument gericht is op het transparanter maken, stroomlijnen en versnellen van vergunningsprocedures, specifiek met het oog op het midden- en kleinbedrijf. Dit sluit aan bij de inzet van het kabinet om regels te vereenvoudigen.

[2] Kamerstuk 36 800-V, nr. 103

Verder is het positief dat het instrument gericht is op duurzame ontwikkeling en verantwoorde investeringen onder andere op het gebied van arbeid, milieu en klimaat. Daarmee wordt ingezet op niet alleen het economische voordeel voor de investeerder, maar ook op de positieve ontwikkelingen die de investeerder kan realiseren in Egypte en Jordanië. Het is daarnaast positief dat niet alleen wordt ingegaan op de economische kant van investeringen, maar ook op de samenwerking en het aangaan van dialoog.

Nederland heeft zowel met Egypte als met Jordanië een investeringsbeschermingsovereenkomst (IBO). De IBO met Egypte is gesloten in 1996 en inwerking getreden in 1998. De IBO met Jordanië is gesloten in 1997 en is ook in 1998 inwerking getreden.

Beoordeling bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit

Bevoegdheid, subsidiariteit en proportionaliteit
Als onderdeel van de toets of de EU mag optreden conform de EU-verdragen toetst het kabinet of de EU handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar door de lidstaten zijn toegekend in de EU-verdragen, met het oog op het realiseren van de daarin vastgelegde doelstellingen. Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de bevoegdheid is positief. De handeling valt onder de gemeenschappelijke handelspolitiek en daarom is de materiële rechtsgrondslag artikel 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Dit artikel geeft de EU de bevoegdheid tot het vaststellen van maatregelen ter uitvoering van het gemeenschappelijk handelsbeleid. Het kabinet kan zich vinden in deze rechtsgrondslag. De procedurele rechtsgrondslag voor het besluit tot machtiging is artikel 218, leden 3 en 4, VWEU. Op grond van artikel 218, lid 3, VWEU kan de Commissie aanbevelingen doen aan de Raad voor de vaststelling van een Raadsbesluit waarbij machtiging wordt gegeven om onderhandelingen te openen met derde landen of internationale organisaties en de onderhandelaar namens de Unie aan te wijzen. Op grond van art. 218, lid 4, VWEU kan de Raad de onderhandelaar onderhandelingsrichtsnoeren meegeven en een bijzonder comité aanwijzen in overleg waarmee de onderhandelingen moeten worden gevoerd. Op het terrein van de gemeenschappelijke handelspolitiek is sprake van een exclusieve bevoegdheid van de EU (artikel 3, lid 1 VWEU).

Het subsidiariteitsbeginsel is niet van toepassing, gegeven de exclusieve bevoegdheid van de EU gezien het terrein waar deze handeling onder valt, te weten de gemeenschappelijke handelspolitiek..

Als onderdeel van de toets of de EU mag optreden conform de EU-verdragen toetst het kabinet of de inhoud en vorm van het optreden van de Unie niet verder gaan dan wat nodig is om de doelstellingen van de EU-verdragen te verwezenlijken (het proportionaliteitsbeginsel). Het oordeel van het kabinet ten aanzien van de proportionaliteit is positief. De aanbeveling heeft tot doel een wederzijds aantrekkelijker, transparanter en voorspelbaarder investeringsklimaat te bevorderen tussen de EU en Egypte, en de EU en Jordanië. Het voorgestelde optreden is geschikt om de doelstelling te realiseren, omdat door het wegnemen van belemmeringen en het stroomlijnen van procedures het voor bedrijven makkelijker wordt om investeringen te doen. Daarnaast gaat de aanbeveling niet verder dan noodzakelijk, omdat geen voorstellen zijn opgenomen die het doel, overwegend het faciliteren van duurzame investeringen, overstijgen. Het voorgestelde mandaat richt zich uitsluitend op maatregelen die essentieel zijn om de doelstelling te bereiken, .

Financiële gevolgen, regeldruk & administratieve lasten, concurrentie kracht en geopolitiek
Er zijn geen financiële implicaties voorzien voor Nederland wanneer akkoorden tussen respectievelijk de EU en Egypte, en de EU en Jordanië, tot stand zouden komen. Indien financiële EU-middelen nodig zijn voor technische assistentie bij de implementatie van het akkoord, stelt Nederland zich op het standpunt dat die gevonden dienen te worden binnen de bestaande financiële kaders van de EU-begroting 2021–2027.

Er worden geen extra regeldruk en administratieve lasten voorzien. Het Europese en Nederlandse investeringsbeleid is reeds zodanig transparant, gestroomlijnd en inclusief dat geen aanvullende lasten worden verwacht.
Wat betreft de gevolgen voor de concurrentiekracht wordt verwacht dat een toekomstig SIFA met Egypte en Jordanië – waarin afspraken zijn opgenomen over onder andere het stroomlijnen en versnellen van administratieve procedures – zal bijdragen aan een gunstiger investeringsklimaat voor het Europese en Nederlandse bedrijfsleven.
Op geopolitiek vlak kan een SIFA bijdragen aan een verdieping van de handels- en investeringsrelatie tussen de EU en Egypte en Jordanië, en daarmee aan het bredere streven van de EU om haar strategische positie wereldwijd te versterken.

Conclusie
Het kabinet is positief over de aanbevelingen voor onderhandelingsmandaten voor SIFA's met Egypte en met Jordanië en is voornemens in te stemmen met de Raadsbesluiten, met inbegrip van de conceptonderhandelingsrichtsnoeren. De Raad neemt naar verwachting op 17 november een besluit gezien het voornemen om de onderhandelingen met Jordanië later die week te openen. Uw Kamer zal over de voortgang van de onderhandelingen worden geïnformeerd via de reguliere voortgangsrapportage handelsakkoorden. Voorafgaand aan besluitvorming over eventuele onderhandelingsresultaten zal uw Kamer worden geïnformeerd, inclusief een appreciatie van het kabinet.

De minister van Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking,

S.W. Sjoerdsma